

Toepassing Landelijke aanpak Natuurvriendelijk isoleren en het Soortenmanagementplan

Een verkenning naar mogelijkheden en wenselijkheid

Colofon

Tekst, vormgeving en drukwerk

Gemeente Haarlemmermeer

Postbus 250

2130 AG Hoofddorp

Telefoon 0900 1852

E-mail info@haarlemmermeer.nl

Internet www.haarlemmermeer.nl

Foto voorblad

Erik Korsten via <https://www.zoogdiervereniging.nl/actueel/nieuws/kamerbrief-aanpak-natuurinclusief-isoleren>

Moniek van Leeuwen (RED, Ruimtelijke plannen)

Masha Derlage (RED, Energietransitie)

februari 2025

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Aanleiding voor deze verkenning	4
1.2 Probleemstelling	4
1.3 Doel	5
1.4 Het (pre-)SMP en de landelijke lijn Natuurvriendelijk Isoleren	5
1.5 Afkadering	9
2. Werkwijze	10
2.1 Raadpleging clusters	10
2.2 Marktconsultatie	10
2.3 Raadpleging informatie overheden	10
2.4 Financiering	10
2.5 Juridische grondslag	11
3. Resultaten	12
3.1 Processen, personele inzet en samenwerking clusters	12
3.2 Financiering	20
3.2.1 Lijn NVI	20
3.2.2 SMP	22
3.3 Juridische grondslag en risico	24
3.3.1 Lijn NVI	24
3.3.2 SMP	25
4. Conclusies en advies	26
4.1 Lijn NVI	26
4.2 SMP	27

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor deze verkenning

Vanuit Energietransitie zijn subsidies beschikbaar voor het bestrijden van energiearmoede en het versnellen van de isolatieopgave; meer specifiek na-isolatiemaatregelen zoals vloer-, dak- en spouwmuurisolatie. Na een uitspraak van de Raad van State (ECLI:NL:RVS:2023:2969, d.d. 2-8-2023) is het na-isoleren van spouw en dak (extern) zo goed als stil komen te liggen: verzekerd dient te zijn dat beschermde natuurwaarden niet worden geschaad. Dit kan door het uitvoeren van ecologisch onderzoek en zo nodig een Omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit (voorheen: ontheffing Wet natuurbescherming) aan te vragen. Dit was al zo voorafgaand aan genoemde uitspraak, maar hier werd niet of onvoldoende naar gehandeld. Door woningeigenaren die na-isoleren niet, omdat dit doorgaans Bouwvergunningvrij werd uitgevoerd en de natuurwetgeving onvoldoende bekend is en/of niet werd nageleefd. Dit was een landelijk probleem. Maar ook bij andere wel vergunningplichtige activiteiten werd in onze gemeente de natuurbeschermingswetgeving vaak niet nageleefd omdat hier bij ons (tenzij ruimtelijk afwijkend) niet op werd getoetst bij vergunningaanvragen. Hiermee voldeden we niet aan de wet.

De kosten van onderzoek zijn (vele malen) hoger dan de subsidies voor na-isolatie die kunnen worden verstrekt. Daarmee is het gebruik van een subsidie minder of niet aantrekkelijk. Hier is een andere aanpak voor mogelijk; een zogeheten soortenmanagementplan. In een soortenmanagementplan (hierna: SMP) wordt op grote schaal ("gebiedsgericht") door de gemeente onderzoek verricht en mitigatie en compensatie voor beschermde (gebouwbewonende) soorten geborgd. Daarna kan een gebiedsgerichte omgevingsvergunning (GGO) flora- en fauna activiteit worden aangevraagd. Hier kan soms ook de samenwerking worden gezocht met woningcorporaties. Van deze GGO kunnen we als gemeente inwoners gebruik laten maken. Dit is zowel positief voor de populaties van beschermde diersoorten, alsook voor verschillende andere opgaves waar we voor staan. Een SMP biedt daarbij niet enkel een werkbare oplossing voor de isolatieopgave, maar ook voor andere Omgevingsvergunningplichtige activiteiten waar mogelijk beschermde natuurwaarden worden geschaad. Hier vallen bijvoorbeeld het plaatsen van dakkappen, aan- en opbouwen en andere verbouwwerkzaamheden onder. Een SMP is ook in te zetten voor woningbouwlocaties, voor zover het enkel soorten en locaties betreft die onder een SMP kunnen vallen. Dat zijn met name gebouwbewonende soorten in stedelijk gebied, oftewel, verdichtingslocaties. Een SMP zal daarmee naar verwachting geen versnelling opleveren voor woningbouw zoals voorzien in onze gebiedsontwikkelingen in huidig landelijk gebied, daar dient een volledig ecologisch onderzoek alsnog plaats te vinden als onderdeel van de ruimtelijke procedures.

In Provincie Utrecht wordt al jaren gewerkt met de SMP-methodiek (en de tijdelijke maatregel daar aan voorafgaand, het pre-SMP). Hierbij is gebleken dat het opstellen en toepassen van een SMP een interdisciplinaire aanpak vereist. Er zijn vaak voorzieningen nodig in de openbare ruimte/gemeentelijk vastgoed, inwoners moeten worden geïnformeerd en betrokken, de processen rondom vergunningverlening moeten het gebruik van het SMP toepassen etc.

Inmiddels is vanuit het Rijk ook de Landelijke Lijn Natuurvriendelijk Isoleren (hierna: Lijn NVI) geïntroduceerd. Waar het (pre-)SMP een oplossing biedt voor de langere termijn, biedt de Lijn NVI een werkwijze voor de korte termijn – maar met een beperkte reikwijdte qua toepassing.

Er is bij de toepassing van de Lijn NVI en de (pre-)SMP-methodiek sprake van een tussen gemeentelijke clusters gedeeld belang, omdat de verduurzamingsopgave ook ons gemeentelijk vastgoed, andere beleidsdoelstellingen - zoals het vergroten van de biodiversiteit- en onze vergunningsprocessen raakt. Er is daarmee ook sprake van een gezamenlijke opgave. Actieve betrokkenheid van de verschillende clusters in het fysiek domein is daarom noodzakelijk.

1.2 Probleemstelling

Hoewel de nut en noodzaak van het natuurvriendelijk isoleren en de (pre-)SMP-methodiek door Rijk en provincie worden benadrukt en door ons worden onderschreven, is de totstandkoming van een SMP of zelfs de uitvoering van de Lijn NVI geen simpele opgave:

- Het betreft een clusteroverschrijdend onderwerp, waarbij input en medewerking van meerdere clusters noodzakelijk is en verschillende bestaande processen worden geraakt. Voor een dergelijk

clusteroverschrijdend onderwerp bestaat geen werkproces. Naast de inhoud moet dus ook het proces volledig worden uitgedacht en ingericht.

- Het onderwerp raakt meerdere portefeuilles waardoor een groot deel van het college direct betrokken is bij de besluitvorming. Dit vraagt afstemming voor het bestuurlijk proces.
- Zowel in tijd als financieel vormen de toepassing van de Lijn NVI en de totstandkoming van een (pre-)SMP een grote opgave.

Het is daarom niet mogelijk gebleken om direct te beslissen met de Lijn NVI en de (pre-)SMP-methodiek aan de slag te gaan, waardoor een verkenning nodig is om de overwegingen in beeld te brengen.

1.3 Doel

Het doel van deze verkenning is om tot een advies te komen of we met de Lijn NVI en SMP-methodiek gaan werken, op basis waarvan het college een beslissing kan nemen.

1.4 Het (pre-)SMP en de landelijke lijn Natuurvriendelijk Isoleren

1.4.1 Lijn NVI, pre-SMP en SMP

Er worden op het moment van schrijven drie methodes gehanteerd om het natuurvriendelijk isoleren conform wettelijke bepalingen vorm te geven: de Lijn NVI, het pre-SMP en het SMP.

Lijn NVI

De Lijn NVI is op 17 mei 2024 van kracht verklaard via de verzamelbrief¹ van toenmalig minister De Jonge (BZK). De ontwikkeling van de Lijn NVI was al eerder aangekondigd in de kamerbrieven van 4 oktober² en van 22 december 2023³. De lijn is tot stand gekomen in samenwerking tussen de toenmalige ministeries van BZK en LNV, IPO en de VNG en is onderdeel van de korte-termijn aanpak, die bestaat uit twee onderdelen:

1. Landelijke lijn Natuurvriendelijk Isoleren door isolatiebedrijven:

Onder de volgende randvoorwaarden:

- Maximum percentage te isoleren woningen van 6% per CBS-buurt⁴, verspreid over 3 jaar,
- Gebruik van meldingsapplicatie,
- Compensatieopgave (realiseren van alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen) op gemeenteniveau.

2. Innovatieve methoden verkennen, onderzoeken en valideren zoals eDNA.

Een belangrijke voorwaarde om de Lijn NVI te kunnen toepassen is dat er voldoende grote kraam- en winterverblijven beschikbaar blijven voor vleermuizen en andere soorten die nu nog in spouwmuren wonen. Daarom is afgesproken dat gemeenten alternatieve verblijfplaatsen voor vleermuizen realiseren, de verantwoordelijkheid voor alternatieve verblijfplaatsen voor huismussen en gierzwaluw ligt bij woningeigenaren die gaan isoleren. In opdracht van BZK is bepaald hoeveel verblijfplaatsen dat zijn, tot op woonkern niveau. Hierbij dient de gemeente zich in te spannen om deze compensatieopgave in 2 fasen te realiseren:

- 80% van de gemeentelijke opgave wordt gerealiseerd voor 15 februari 2025;
- 20% van de gemeentelijke opgave wordt gerealiseerd voor 1 april 2026.

Voor onze gemeente geldt een compensatieopgave van 48 kraamverblijfplaatsen voor in totaal 4 vleermuissoorten, verdeeld over 17 kernen.

De Lijn NVI kan alleen worden toegepast bij dak- en spouwmuurisolatie. Andere ruimtelijke ingrepen zoals het plaatsen van zonnepanelen of een dakkapel vallen hier niet onder.

Er is landelijk een app beschikbaar gemaakt, waar isolatiebedrijven isolatiewerkzaamheden moeten melden. De app registreert het gebruik en geeft aan hoeveel woningen nog geïsoleerd mogen worden, vanwege het maximum percentage van 6% van de woningen per CBS-buurt.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/05/28/verzamelbrief-verduurzaming-gebouwde-omgeving>

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2024/10/02/kamerbrief-over-korte-termijn-aanpak-natuurvriendelijk-isoleren-edna>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2023/12/22/kamerbrief-over-stand-van-zaken-natuurvriendelijk-isoleren>

⁴ Onderdeel van een gemeente, dat op basis van historische dan wel stedenbouwkundige kenmerken homogeen is afgebakend. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) coördineert landelijk de indeling.

Pre-SMP

De Lijn NVI is een recente methodiek, maar het natuurvriendelijk isoleren is sinds 2016 al pro-actief opgepakt in en door de Provincie Utrecht. Omdat de totstandkoming van een SMP één tot enkele jaren kost, is een tussentijdse oplossing bedacht in de vorm van het pre-SMP. De pre-SMP methodiek wordt daarbij beschouwd als een vooruitlopend SMP als opstap tot een volwaardig SMP.

Het pre-SMP biedt meer mogelijkheden (isolatie van maximaal 30% van de woningen per CBS-buurt, bovenop de 6% van de Lijn NVI). Het (potentiële) verlies van kraamverblijfplaatsen moet door de gemeente worden gecompenseerd, op basis van een door de provincie modelmatig berekende taakstelling. De Provincie Noord-Holland heeft in juni 2024 toepassing van de pre-SMP methodiek beleidsmatig⁵ mogelijk gemaakt.

Ook het opstellen van een pre-SMP is een kostbaar en tijdrovend proces. We hebben in 2024 door Arcadis een advies⁶ laten opstellen welke aanpak voor onze gemeente geschikt zou zijn voor het natuurvriendelijk isoleren. Hierbij is geadviseerd om in te zetten op de Lijn NVI en een SMP, en niet op het pre-SMP. In deze verkenning wordt daarom geen verdere uitwerking gegeven aan de toepassing van de pre-SMP methodiek.

SMP

Uit de Omgevingswet volgt dat een initiatiefnemer bij een ruimtelijke ontwikkeling vooraf onderzoek moet doen naar het voorkomen van beschermde soorten. Als gevolg daarvan worden heel veel kleine ecologische onderzoeken uitgevoerd. In plaats van al die kleine onderzoeken, kan ook op voorhand één onderzoek voor een groot gebied worden gedaan: een gebiedsgericht onderzoek. Dat onderzoek vormt de basis voor een Soortenmanagementplan. Hierin staan maatregelen om negatieve effecten op beschermde diersoorten te voorkomen, maar óók extra maatregelen om de staat van instandhouding te verbeteren. Met het SMP kan bij de Provincie Noord-Holland, via de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (hierna: ODNHN), een Gebiedsgerichte Omgevingsvergunning (hierna: GGO) worden aangevraagd. Inwoners kunnen vervolgens gebruik maken van deze GGO volgens de werkwijze uit het SMP, en hoeven dan niet meer zelf onderzoek uit te voeren en een vergunning aan te vragen. Het SMP ziet daarbij niet alleen op activiteiten in het kader van woningverduurzaming, maar bijvoorbeeld ook het plaatsen van dakramen- en dakkapellen. Het SMP kan worden ingezet voor vleermuizen en verschillende vogelsoorten. De compensatiemaatregelen vanuit de gemeente zullen mogelijk op beide soortgroepen moeten zien, in tegenstelling tot de Lijn NVI waar de gemeentelijke opgave enkel op vleermuizen kraamverblijfplaatsen ziet.

Overzicht

In tabel 1.1. hebben we een overzicht opgenomen van de verschillen in reikwijdte en de vereisten die worden gesteld.

Tabel 1.1 De verschillende methodes waaronder natuurvriendelijk isoleren mogelijk is, inclusief de reikwijdte aan activiteiten die onder de methode vallen en de vereisten die worden gesteld.

Landelijke aanpak Natuurvriendelijk Isoleren	Pre-SMP	SMP
Alleen voor dak- en spouwmuurisolatie. Max. 6% van de woningen per CBS-buurt	Beleidslijn inmiddels gepubliceerd. Alleen voor dak- en spouwmuurisolatie, evt. incl. plaatsing zonnepanelen. Max. 30% van de woningen per CBS-buurt (+6% NVI)	Kan gelden voor alle ruimtelijke ingrepen (bij grondgebonden woningen, doorgaans beperkt tot stedelijk gebied).
Vereist het treffen van maatregelen: - 80% 15 februari 2025 - 100% 1 april 2026	Vereist het treffen van aanvullende maatregelen, bovenop maatregelen NVI.	Vereist gebiedsgericht onderzoek, gebiedsgerichte maatregelen, een uitgewerkt Soortenmanagementplan én een gebiedsgerichte omgevingsvergunning.

1.4.2 Beleid

Tot de uitspraak van de Raad van State was de Provincie Noord-Holland zeer terughoudend met de toepassing van de SMP-methodiek. Beleidsmatig was het wel mogelijk op grond van de Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland (september 2016) maar de vereisten en uitleg hiervan waren dusdanig dat de SMP-methodiek in de praktijk

⁵ Beleidsregel van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland van 6 september 2016 houdende regels omtrent natuur (Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland). <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR621222>

⁶ Gebiedsaanpak beschermde soorten bij na-isolatie particuliere woningen. Verkenning van scenario's en strategisch advies Gemeente Haarlemmermeer. (Arcadis, NSUWD67M2CT6-255439626-95:1, juni 2024).

nauwelijks verlichting bood ten aanzien van de onderzoeksopgave ten opzichte van de reguliere methode per ruimtelijke ontwikkeling. Naar aanleiding van de uitspraak volgden de ontwikkelingen elkaar in hoog tempo op, gedwongen door de noodzaak van de isolatieopgave enerzijds en de landelijke druk anderzijds. Inmiddels zijn beschikbaar:

- Beleidsregel natuurbescherming Noord-Holland (Provincie Noord-Holland, 16 september 2016). Per juni 2024 is het beleidskader aangepast en biedt deze ook de mogelijkheid tot toepassen van de pre-SMP methodiek.
- Beleidskader Natuurvriendelijk isoleren onder het pre-Soortenmanagementplan (Provincie Noord-Holland, 30 mei 2024).

Daarmee bestaat beleidsmatig voldoende borging om de SMP-methodiek toe te passen in de Provincie Noord-Holland.

1.4.3 Belang

Als eerste benoemen we het belang dat momenteel als meest dringend wordt ervaren: de isolatie-opgave in verband met verduurzaming en de aanpak van energiearmoede. Dit zijn maatschappelijk zeer gewenste en noodzakelijke activiteiten, waar ook al middelen voor beschikbaar zijn gesteld. Zonder een gebiedsgerichte aanpak zoals de SMP-methodiek dat biedt, zullen de doelstellingen niet of in aanzienlijk mindere mate binnen de daarvoor gestelde deadlines gehaald kunnen worden. De subsidies die beschikbaar zijn gesteld, zullen niet tijdig en/of volledig kunnen worden ingezet. Dat vertraagt de energietransitie die onder andere voor het klimaat van groot belang is en vergroot de problematiek rondom energiearmoede.

In algemeenheid speelt echter ook het belang van de biodiversiteit. De vraag die in de politiek, de (social) media en in de samenleving regelmatig wordt gesteld: waarom zouden we behoud van vleermuizen en andere – in dit geval gebouwbewonende - soorten willen? Kan het écht kwaad als een dier- of plantensoort verdwijnt? Zijn er geen belangrijker zaken die onze tijd en middelen vragen? Onze Natuurvisie 2040 vat het belang samen: *“Natuur- en landschapswaarden staan wereldwijd onder druk. Het verlies aan biodiversiteit, een gevolg daarvan, leidt mondiaal tot problemen. Niet alleen voor de natuur, maar ook voor de mens. Een afname van natuur en biodiversiteit leidt tot hogere kosten voor gezondheidszorg, sociaal-maatschappelijke problemen en verminderde klimaatbestendigheid. De waarde van vastgoed neemt af bij afwezigheid van natuur in de omgeving en de landbouw is sterk afhankelijk van een gezond bodemleven, natuurlijke bestuivers en plaagbestrijding (p.2).”*

Los van de intrinsieke waarde van de natuur is er dan ook sprake van voor ons belangrijke “ecosysteemdiensten”, zoals weergegeven in figuur 1.1.

Figuur 1.1 Een overzicht van ecosysteemdiensten. (B. de Knegt (ed.).(2014). Graadmeter Diensten van Natuur; Vraag, aanbod, gebruik en trend van goederen en diensten uit ecosystemen in Nederland. Wettelijke Onderzoekstaken Natuur & Milieu, WOt-technical report 13. 227 blz.; 74 fig.; 42 tab.; diverse refs.)

Om deze ecosystemendiensten te kunnen behouden gaat het niet om een enkele soort, maar om het systeem. Een systeem dat we nodig hebben voor een toekomstbestendige voedselvoorzieningen, veilig drinkwater en gezonde lucht. Vanwege de schaal en complexiteit van de processen die biodiversiteit beïnvloeden is het effect van een enkele soort lastig te overzien. Krantenartikelen zoals weergegeven in Figuur 1.2 proberen dit uit te leggen, maar het effect van onder andere een afname in vlindersoorten op – uiteindelijk – de leefbaarheid van onze wereld voor de mensheid is voor veel mensen begrijpelijk een 'ver van mijn bed show'. Een goede analogie is daarbij te maken met een vliegtuig. Als er een boutje verdwijnt aan de vleugel, zijn er nog genoeg boutjes om de vleugel tot een veilig samenhangend geheel te houden. Met één band lek kan het vliegtuig nog landen. Met een uitvallende motor ook. Maar als op gegeven moment te veel onderdelen verdwijnen of stukgaan, ook al zou je die individueel kunnen missen, komt de integriteit van het vliegtuig uiteindelijk toch in gevaar en stort het vliegtuig neer.

Door Job van der Plicht

1 apr 2024 om 12:56
Update: 9 maanden geleden

920 reacties

Delen

Het aantal vlinders neemt enorm af, **bleek vorige week**. Maar is dat erg? Wat voor gevolgen heeft het dat de kleine heivlinder straks niet meer in Nederland leeft? "Op een gegeven moment zal de natuur zeggen: dit gaat te ver."

Figuur 1.2 Een krantenknipsel van nieuwssite nu.nl (d.d. 1 april 2024).⁷

Oftewel, het behoud van de biodiversiteit is noodzakelijk. We vliegen ondertussen met een behoorlijk gemankeerd vliegtuig. Dat beeld wordt bevestigd in de rechtspraak, waar bouwprojecten steeds vaker vastlopen op natuurwetgeving (zie figuur 1.3). Ook voor de woningbouw bestaat daardoor de noodzaak om een stevige, werkbare aanpak voor beschermde natuurwaarden te hanteren.

Figuur 1.3 Een column in de Volkskrant, waarin de parallel wordt getrokken tussen de stikstofproblematiek en gebouwbewonende soorten zoals vleermuizen als een nieuwe belemmering voor onder andere de woningbouw (d.d. 1 april 2024).⁸

⁷ <https://www.nu.nl/dieren/6307094/aantal-vlinders-neemt-enorm-af-het-hele-systeem-stort-in-elkaar.html>

⁸ <https://www.volkskrant.nl/columns-opinie/na-de-stikstofcrisis-nu-in-dit-theater-devleermuiscrisis~b081f967/?referrer=https://www.google.com/>

1.5 Afkadering

Deze verkenning dient enkel om een keuze te maken of we de Lijn NVI en de SMP-methodiek als gemeente willen toepassen.

- Er wordt nog geen advies uitgewerkt voor de eventuele reikwijdte en fasering van een SMP. Voor de uitwerking van de benodigde financiering gaan we in beginsel uit van een gemeente brede uitrol.
- We gaan er op basis van het Arcadis advies vanuit dat we geen gebruik zullen maken van de pre-SMP methodiek. Mocht de Lijn NVI niet (meer) mogelijk zijn naar aanleiding van eventuele juridische ontwikkelingen zal de toepassing van de pre-SMP methodiek alsnog overwogen kunnen worden. Dit zal echter alleen aan de orde zijn als tevens is besloten om een SMP op te stellen.
- Indien er voor wordt gekozen de Lijn NVI uit te voeren zal de uitwerking van de Lijn NVI plaatsvinden in een apart uitwerkingsplan.

2. Werkwijze

Om tot een advies te kunnen komen met betrekking tot het toepassen van de Lijn NVI en SMP-methodiek is zo breed mogelijk informatie verzameld. Over het gemeentelijk vastgoed, de kosten voor de Lijn NVI en een SMP, beleid en handreikingen, en beschikbare dan wel aan te vragen financiering. We lichten hieronder de doorlopen handelingen kort toe. De verzamelde informatie wordt uitgewerkt in Hoofdstuk 3, resultaten. Deze resultaten zullen vervolgens worden verwerkt in een aantal conclusies en daaruit voortvloeiende adviezen over de toepassing van de Lijn NVI en de SMP-methodiek in Hoofdstuk 4.

2.1 Raadpleging clusters

1.1.1 Interview collega's

In de periode mid november 2024- mid januari 2025 hebben interviews plaatsgevonden met collega's van B&O, G&V en Veiligheid. Doel van de interviews was om praktische en procedurele informatie op te halen over onder andere het plaatsen van objecten in de openbare ruimte en in/aan gemeentelijk vastgoed, huidige processen rondom toestemmingen en vergunningen, samenwerking, capaciteit en eventueel gebruik van IOS.

1.1.2 Schriftelijke ronde concept

Op 6 februari 2025 is de concept-verkenning ter controle en aanvulling schriftelijk voorgelegd aan de clusters die input hebben geleverd via de interviews en/of betrokken zijn bij de eventuele implementatie dan wel uitvoering van de Lijn NVI/SMP. Het eindconcept is vervolgens met de betrokken clusters besproken op 27 februari 2025.

1.1.3 Verkennende veldrondes

In de 3^e week van januari zijn de eerste veldrondes uitgevoerd, waarbij een opname is gemaakt van de geschiktheid van gemeentelijk vastgoed voor de toepassing van de compensatiemaatregelen van de Lijn NVI. Vanwege de tijd die deze veldrondes vragen zijn in beginsel de kleine kernen verkend, om een beeld te krijgen van de mogelijkheden voor de benodigde compensatiemaatregelen. Hierdoor was het ook mogelijk gericht vragen te stellen aan leveranciers van voorzieningen en de ODNHN, over geschikte voorzieningen. Veldrondes in de grote kernen volgen indien besloten wordt de Lijn NVI toe te passen.

2.2 Marktconsultatie

De kosten om een SMP op te stellen, inclusief het benodigde gebiedsgerichte onderzoek, lopen sterk uit elkaar. Factoren zoals beschikbaarheid van ecologische adviesbureaus, eventuele fasering van het onderzoek, grootte en complexiteit van een gemeente en reeds beschikbare data maken dat er op voorhand geen betrouwbare inschatting van de kosten mogelijk was. Er is daarom voor gekozen om in augustus 2024 een marktconsultatie uit te zetten, waarbij is verzocht om een prijsopgaaf voor een SMP voor de bebouwde kom in de gehele gemeente.

2.3 Raadpleging informatie overheden

De toepassing van de Lijn NVI en de SMP methodiek zijn in provincie Noord-Holland grotendeels nieuw. Het jaar 2024 stond in het teken van aangepast en nieuw beleid, ontwikkeling van handreikingen en standaardisering van informatie en aanpak. Deze ontwikkeling is in 2025 nog steeds gaande, en wordt mogelijk voortgezet door kennisopbouw, eventuele bezwaar- en beroepsprocedures en beleidskeuzes vanuit het Rijk en de provincie Noord-Holland. Deze verkenning is uitgevoerd in lijn met de inzichten zoals die gelden ten tijde van het opstellen.

Er is gesproken met ecologen van andere Noord-Hollandse gemeentes via het Regionaal ecologenoverleg. Daarnaast is informatie opgevraagd bij gemeente Heemskerk, als zijnde de eerste Noord-Hollandse gemeente (pilot-gemeente) met een SMP en een GGO.

2.4 Financiering

1.1.4 Lijn NVI

Voor de aanschaf en plaatsing van de benodigde compensatiemaatregelen zijn middelen nodig. Daarnaast zijn er mogelijk nog aanvullende kosten, zoals personele begeleiding/inzet. Er is subsidie beschikbaar, tevens zijn er nog bestaande gereserveerde budgetten die in kunnen worden gezet. Dit wordt zo goed als mogelijk in beeld gebracht.

1.1.5 SMP

Het opstellen van het SMP brengen kosten met zich mee, die via de marktconsultatie (2.2) in beeld zijn gebracht. Daarnaast moet er inzage worden geboden in de kosten van compensatiemaatregelen en wederkerende kosten, zoals monitoring, personele inzet, herhaling van de onderzoekscyclus etc. Er is subsidie beschikbaar, tevens zijn er nog andere middelen die in kunnen worden gezet. Uitgewerkt wordt of dit volstaat.

Naast de kosten brengt een SMP mogelijk ook besparingen met zich mee, omdat taken niet meer afzonderlijk te hoeven worden opgepakt. Hier wordt ook voor zover mogelijk inzicht in gegeven.

2.5 Juridische grondslag

Met de Verzamelbrief van 17 mei 2024 heeft het Rijk de Lijn NVI mogelijk gemaakt. Hiermee is een opgave bij de gemeentes komen te liggen, om compenserende maatregelen te treffen in de vorm van vleermuis-kraamverblijven. De ODNHN ziet dit als een dwingende opgave. Onderzocht is of er sprake is van een dwingende opgave in relatie tot de Lijn NVI.

De (pre-)SMP methodiek wordt sinds 2016 mogelijk gemaakt in Provincie Utrecht. Hoewel het beleidsmatig al wel mogelijk was wordt de SMP-methodiek in Provincie Noord-Holland pas breed toegepast nu de landelijke ontwikkelingen daartoe dwingen. Inmiddels is er echter sprake van de Omgevingswet, in plaats van de voormalige Wet natuurbescherming (Wnb). Onderzocht is of er sprake is van een juridische grondslag voor de SMP-methodiek, om een inschatting te maken van de kans op een eventueel succesvol bezwaar en beroep tegen de GGO.

3. Resultaten

3.1 Processen, personele inzet en samenwerking clusters

1.1.6 Gebruik gemeentelijk vastgoed voor ecologische voorzieningen

Realisatie ecologische voorzieningen

Voor zowel de Lijn NVI als voor de SMP-methodiek zijn compensatiemaatregelen - voorzieningen, zoals vleermuiskasten en nestkasten voor vogels - noodzakelijk. De ecologische uitwerking van de compensatielocaties voor de Lijn NVI verloopt via/wordt uitgevoerd door RED. Het is daarna noodzakelijk om de ecologisch geschikte locaties verder uit te werken op basis van gebouweigenschappen (wel/geen spouw), gebruik en (toekomstig) onderhoud. Hierbij wordt de samenwerking gezocht met cluster G&V. Ook voor de SMP-methodiek zullen op termijn compensatiemaatregelen noodzakelijk zijn, maar de locatie, soort en aantallen kan pas worden bepaald na het gebiedsgericht onderzoek.

Cluster G&V werkt met assetmanagers en technisch beheerders, die eindverantwoordelijk zijn voor de panden in hun beheer. De assetmanagers en technisch beheerders kunnen betrokken worden bij de uitwerking van de compensatiemaatregelen. Coördinatie van de te betrekken assetmanagers vindt plaats via de portefeuillemanagers Onderwijshuisvesting en Vastgoed.

Cluster G&V heeft geen opslaglocatie omdat het cluster geen werkzaamheden in eigen beheer uitvoert maar alle werkzaamheden uitbesteed. Inzet is om geen opslag van materialen nodig te hebben maar voorzieningen direct te laten installeren door de leverancier. Cluster FM kan mogelijk wel voorzien in tijdelijke opslagruimte, indien voorzieningen niet door/in samenwerking met de leverancier wordt geplaatst zal dit moeten worden afgestemd.

Locaties

Panden uit de gemeentelijke vastgoedportefeuille zijn verspreid over de gemeente te vinden maar er is niet in elke kern sprake van gemeentelijk vastgoed. De panden worden verhuurd, daardoor is voor het realiseren van voorzieningen medewerking van de gebouwgebruiker vereist. Gelet op de geringe inbreuk op het genotsrecht van de gebruiker, gecombineerd met het maatschappelijke belang, verwachten we weinig weerstand. Tijdelijke huurlocaties zijn geen eigendom en worden daarom op voorhand uitgesloten als geschikte locatie.

Het is belangrijk dat voorzieningen niet in de weg zitten van toekomstige onderhoudswerkzaamheden en niet kwetsbaar zijn voor vandalisme.

Onderhouds- en vervangingscyclus

Voorzieningen dienen duurzaam te worden gerealiseerd en in stand te worden gehouden (minimaal 15 jaar conform het Handboek Gemeentelijke compensatieopgave vleermuizen Korte termijn aanpak NVI ⁹). Als er onderhoud, renovatie of sloop wordt voorzien voor een locatie waarbij de voorziening geschaad of verwijderd wordt kan hier beter niet op worden ingezet. Locaties waarvan sloop binnen twintig jaar voorzien wordt, worden op voorhand buiten beschouwing gelaten als geschikte compensatielocatie.

Voor onderwijsvastgoed wordt in Q1 van 2025 een nieuw Integraal Huisvestingsplan verwacht (IHP). Hierin zal ook de onderhouds-/vervangingsopgave zijn opgenomen. Indien we de Lijn NVI en de SMP-methodiek gaan toepassen, kunnen we gebruik maken van het IHP voor de uitwerking van compensatielocaties in onderwijsvastgoed. Voor het overig vastgoed is een meerjarenplanning per decennium bekend.

Eventueel onderhoud van de voorzieningen kan worden meegenomen in de meerjarenplanning van de zogenoemde onderhoudsplicht buitenzijde. Voor inbouwvoorzieningen is onderhoud overigens niet aan de orde.

---

⁹ Beijk, J. (2024). Handboek Gemeentelijke compensatieopgave vleermuizen Korte termijn aanpak NVI . Faunus Nature Creations, Borculo.

Vergunningplicht

Bij inbouwvoorzieningen worden er aanpassingen gedaan aan de buitenste schil van het gebouw met doorgaans beperkte zichtbaarheid. Bij opbouwvoorzieningen wordt er daadwerkelijk een voorziening aan de buitenzijde van een gebouw geplaatst. De voorzieningen zijn doorgaans niet vergunningplichtig: Om te bepalen of er sprake kan zijn van een vergunningplicht – wat een extra opgave kan betekenen qua planning, leges en toestemming – zijn verschillende voorzieningen zoals zichtbaar in afbeelding 3.1 getoetst.

Figuur 3.1 Een aantal voorbeelden van vleermuisvoorzieningen. Met de klok mee: gevelbetimmering (onder overstek), opbouwkast, inbouwkast onder/in overstek. (Foto's: www.unitura.nl)

In artikel 22.24, eerste lid, onder c, van het Omgevingsplan staat dat maten buitenwerks, waarbij uitstekende delen van ondergeschikte aard tot ten hoogste 0,5 meter, buiten beschouwing blijven. Volgens artikel 2.23, BBL is er ook geen aanvraag voor de bouwactiviteit nodig als de uitbreiding ten hoogste 0,5 m is. Externe kasten zijn niet dikker dan 0,5 meter en kunnen daarom worden gezien als geen uitbreiding. In het Omgevingsplan is ook bepaald dat ondergeschikte bouwdelen buiten beschouwing gelaten worden als de overschrijding van bestemmingsgrenzen en bouwgrenzen niet meer dan 1 meter bedraagt. Daarmee is duidelijk dat er geen strijd is met het Omgevingsplan en dus zijn de voorbeelden vergunningsvrij.

Nu er geen sprake is van een vergunningsplicht voor genoemde voorbeelden, wordt er niet toegekomen aan de toets aan de Welstandsnota. Daarbij wordt opgemerkt dat er in Haarlemmermeer grotendeels een Welstandsvrij welstandsniveau geldt. Uitzonderingen kunnen zijn: gebieden waar een beeldkwaliteitsplan van toepassing is en monumenten. Als het gaat om bijvoorbeeld een monument of een bouwwerk in een beschermd dorpsgezicht geldt er een beperking van de vergunningsvrije mogelijkheden. Dit dient per locatie waar compensatiemaatregelen worden voorzien nog te worden gecontroleerd, maar verwacht wordt dat dit geen belemmeringen zal opleveren wanneer het in- en opbouwvoorzieningen betreft.

Veldrondes

In de derde week van januari 2025 zijn de volgende kernen bezocht, waarbij de geschiktheid van gemeentelijk vastgoed voor het plaatsen van voorzieningen is beoordeeld: Abbenes, Buitenkaag, Burgerveen, Cruquius, Haarlemmerliede, Beinsdorp, Lisserbroek, Nieuwebrug, Rijsenhout, Spaarndam, Vijfhuizen, Weteringbrug, Zwaanshoek en Halfweg.

De veldrondes laten zien dat:

- In de meeste kleine kernen gemeentelijk vastgoed aanwezig is dat geschikt zou kunnen zijn voor voorzieningen voor gewone dwergvleermuis;
- Hierbij nog een controle dient plaats te vinden op een eventuele sloop-/renovatieopgave en inzage in technische specificatie van het vastgoed moet worden verkregen;
- De mogelijkheden voor laatvlieger, baardvleermuis en gewone grootoorvleermuis in gemeentelijk vastgoed beperkter zijn;
- Voor soorten anders dan gewone dwergvleermuis - en in een aantal kernen ook voor gewone dwergvleermuis - de oplossing daarom naar verwachting gezocht moet worden bij maatschappelijk of particulier vastgoed.

Een verdere uitwerking van de Lijn NVI volgt indien daartoe wordt besloten naar aanleiding van deze verkenning.

3.1.2 Gebruik openbare ruimte voor voorzieningen

Voor de compensatieopgave vanuit de Lijn NVI/ SMP-methodiek kan het nodig zijn om voorzieningen te plaatsen in het openbaar gebied, zoals paalkasten (zie afbeelding 3.2)

Figuur 3.2 Een paalkast voor vleermuizen (links) en een huismussentil. Deze kasten worden doorgaans geplaatst als tijdelijke (meerjarige) mitigerende maatregel.

Realisatie voorzieningen

In de openbare ruimte kunnen paalkasten, vogeltillen en vleermuistorens worden geplaatst. Vleermuistorens vallen op voorhand af, zie 3.2.1. Paalkasten voor vleermuizen zijn doorgaans enkel geschikt als tijdelijke maatregel. Voor de Lijn NVI is het plaatsen van voorzieningen in de openbare ruimte naar verwachting niet aan de orde.

Huismussentillen zijn wel te overwegen als duurzame compensatie binnen de SMP-methodiek bij gebrek aan geschikte alternatieven, waarmee er dus sprake kan zijn van het plaatsen van een permanente voorziening in de openbare ruimte. Wanneer voorzieningen in het openbaar gebied geplaatst worden, kan dit consequenties hebben voor het omliggend openbaar gebied, omdat de voorziening bijvoorbeeld handmatig moet worden uitgemaaid met een bosmaaier. Extra kosten voor het uitmaaien bedragen € 10,- per obstakel (bij uitmaaien in gras, prijspeil 2024). Dit gaat – evenals bij verkeerskundige voorzieningen – op in het beheerbudget en hoeft niet apart te worden aangevraagd.

Plaatsing van voorzieningen kan op twee manieren:

- Uitbested aan leverancier.
- Via een opdracht aan een aannemer, vanuit B&O.

In beide gevallen verloopt de afstemming over de locatie en uitvoering in overleg met gebiedsbeheer, via de Assetmanager groen van cluster B&O.

Onderhoud voorzieningen

Onderhoud van voorzieningen in de openbare ruimte dient te worden aangevraagd via de voorjaarsrapportage, via cluster B&O. Deze ruimte zit niet op voorhand in de huidige begrotingen. Voorzien wordt dat die ruimte niet geboden zal worden in het aanstaande ravijnjaar. Als er voorzieningen in de openbare ruimte worden geplaatst zal dit echter pas zijn vanuit de SMP-methodiek, aangezien de compensatiemaatregelen voor de Lijn NVI om praktische, economische en ecologische redenen niet in de openbare ruimte geplaatst kunnen worden en daardoor gebouwgebonden zijn. Een SMP zal op zijn vroegst in 2026 vorm krijgen. Als voorzieningen in datzelfde jaar worden geplaatst is onderhoud de eerste 2-5 jaar niet aan de orde, afhankelijk van het gebruikte materiaal.

Het gebruik van duurzame, kwalitatief hoogstaande materialen (geen hout) heeft de voorkeur om de onderhoudskosten te beperken. De voorzieningen kunnen worden opgenomen in het beheersysteem van cluster B&O (GISIB) om een controle- en onderhoudscyclus vast te leggen.

Locaties

Eerdere ervaringen met faunavoorzieningen in de openbare ruimte laten zien dat vandalisme een probleem is. Het lijkt daarbij vooral om lage voorzieningen zoals insectenhoeven te gaan; er zijn nog geen problemen ervaren met paalkasten (zoals in het openbaar gebied geplaatst, voortkomend uit verleende ontheffingen Wnb). Potentieel vandalisme zal wel meegenomen moeten worden in de locatie- en materiaalkeuze.

Vergunningplicht

Er zijn 2 vormen van vergunningplicht; de bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteit.

- Bouwactiviteit: Als het bouwwerk niet hoger is dan 5 meter is er geen vergunningplicht, conform artikel 2.26, lid 1, BBL. Boven de 5 meter betekent vergunningplicht. Er is geen uitzondering voor bouwwerken voor voorzieningen voor flora en fauna zoals die wel geldt voor verkeersborden (uit artikel 2.27, lid i, BBL volgt dat verkeersborden voor de bouwactiviteit vergunningvrij zijn).
- Omgevingsplanactiviteit: Hier geldt vergunningplicht. De omschrijving in het omgevingsplan wat per bestemming op de gronden is toegestaan verschilt op dit moment per bestemmingsplan. Dit betekent dat als in het bestemmingsplan op de gronden waar het object komt deze ook bestemd is en past binnen de regels voor het bouwen van bouwwerken, geen gebouw zijnde, een omgevingsplanactiviteit nodig is. Als deze niet op de bestemming is bestemd en/of niet past binnen de bouwregels, dan zal er een BOPA aangevraagd moeten worden.

Bij de OPA en de BOPA zal er ook een toetsing aan redelijke eisen van welstand moeten worden uitgevoerd.

3.1.3 Proces vergunningverlening en natuuradviesing: voormalig & huidig versus de Lijn NVI & SMP-methodiek

Voormalig: WABO

Onder de voormalige Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht (hierna: WABO) haakte de Wnb aan. Bij elke ruimtelijke aanvraag diende te worden beoordeeld of een ontheffing Wnb noodzakelijk was. Indien dit het geval was, diende het bevoegd gezag voor de Omgevingsvergunning (doorgaans de gemeente) het bevoegd gezag voor de Wnb (de ODNHN) om een Verklaring van geen bedenkingen (hierna: VVGB) te verzoeken. De VVGB werd vervolgens onderdeel van de Omgevingsvergunning.

Indien vergunningen via de ODNZKG werden behandeld, vond deze natuurtoets plaats. Indien vergunningen bij Cluster Veiligheid werden behandeld – doorgaans de kleine bouwplannen - waren er twee mogelijkheden:

- De aanvraag was afwijkend van het bestemmingsplan. De aanvraag werd voorgelegd aan de Werkgroep Ruimtelijke Advisering, die de aanvraag toetste aan verschillende ruimtelijke aspecten en beleid, waaronder ecologie.
- De aanvraag was niet afwijkend van het bestemmingsplan. Er vond geen natuurtoets plaats. In de besluiten werd wel in algemene zin naar een eventuele ontheffingsplicht in het kader van de Wnb verwezen.

De keuze om geen natuurtoets uit te voeren voor de kleine bouwplannen is jaren geleden gemaakt in verband met tijdsdruk, capaciteit en kosten. Er was geen bezetting aanwezig bij Cluster Veiligheid om deze taak uit te voeren en ook RED de capaciteit niet had voor het aantal aanvragen dat binnenkwam. Daar kwam nog bij dat veel activiteiten (bouw)vergunningvrij waren, deze activiteiten kwamen kortgezegd "niet bij ons langs". Hierdoor ontstond de ongelijkwaardige situatie dat bijvoorbeeld een initiatief voor een kapel aan de voorzijde waar een vergunning voor

nodig was wel zou worden gewezen op de noodzaak tot een natuurtoets, maar een initiatief voor een vergunningvrije kapel aan de achterzijde niet. In beide gevallen was de Wnb onverminderd van toepassing, maar kon de onderzoeks- en vergunningslast enorm verschillen. Initiatiefnemers werden hier ook niet op gewezen via de vergunningencheck in het Omgevingsloket (hierna: OLO); daar maakte de Wnb geen onderdeel van uit. Het is daarmee te verklaren waarom deze keuze is gemaakt, echter voldeden we daarmee niet aan onze wettelijke taken.

Huidig: Omgevingswet

Onder de Omgevingswet (Ow) is de systematiek gewijzigd. Het is nu mogelijk om activiteiten enkelvoudig aan te vragen. Er is geen sprake meer van een aanhaakplicht. Oftewel, als er een bouwaanvraag wordt gedaan kan de aanvraag niet worden geweigerd omdat er geen natuurtoets bij zit. De natuurtoets is geen indieningsvereiste. Alleen als er sprake is van een meervoudige aanvraag waar sprake is van een zogeheten flora- en fauna activiteit, wordt dit onderdeel van de te verlenen vergunning door de gemeente door de ODNHN te verzoeken om een advies met instemming (= de voormalige VVGB).

De Ow kent wel een nieuw instrument via het Omgevingsloket: de Beschermde SoortenIndicator¹⁰ (BeSI). BeSI is opgenomen in het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) Afhankelijk van de gekozen activiteit wordt het opvragen van een BeSI-rapport aangegeven in de vergunningencheck. Het BeSI-rapport geeft aan welke beschermde natuurwaarden er mogelijk aanwezig zijn op de locatie van de aanvraag, of deze waarden mogelijk geschaad kunnen worden door de voorgenomen ontwikkeling/activiteit én of een quickscan ecologie geadviseerd wordt.

Hoewel er geen aanhaakplicht meer bestaat, is er wel sprake van een informatieplicht, zie onderstaand kader:

“Onder de Omgevingswet is de aanvrager zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van de juiste toestemmingen. De aanvrager mag zelf kiezen om alle activiteiten tegelijk of afzonderlijk en gespreid in de tijd aan te vragen. De gemeente heeft wel een informatieplicht richting de aanvrager. Wanneer de gemeente signaleert dat er onderdelen in de aanvraag ontbreken terwijl deze wel nodig zijn, moet de gemeente de aanvrager hierover informeren (Artikel 3:19 Algemene wet bestuursrecht).”

Als de aanvrager de aanvraag vervolgens niet wil uitbreiden of stukken weigert aan te leveren, heeft de gemeente geen juridische grond meer om aanvullende stukken te eisen of de aanvraag te weigeren. De gemeente kan in de vergunning opnemen dat de initiatiefnemer zelf verantwoordelijk is voor het correct aanvragen van alle benodigde vergunningen. Daarnaast is er de mogelijkheid – wanneer er werkzaamheden plaatsvinden zonder vergunning – dit te melden bij Toezicht en Handhaving van OD NHN.

Als de aanvrager de natuurrapportages indient, kunnen de ecologen of adviseurs van de gemeente op deze stukken adviseren. Als de gemeente deze gemeentelijke adviestaak natuur afneemt bij een OD in de regio, kunnen de adviseurs natuur bij de OD adviseren op de stukken.

De werkwijze t.o.v. vorig jaar onder de Wabo is niet veel veranderd. De gemeente moet dus nog steeds signaleren, informeren en aangeleverde stukken beoordelen. Het grote verschil is dat de gemeente geen juridische grond meer heeft om de aanvraag te weigeren, omdat de aanhaakplicht is vervallen. “

Het BeSI-rapport kan een belangrijk hulpmiddel zijn voor de informatieplicht. Ook als het BeSI-rapport niet aanwezig is maar redelijkerwijs wel van toepassing kan zijn dient aanvrager daar op te worden gewezen, ook al is het geen weigeringsgrond als er geen BeSI-rapport aanwezig is. Hier wordt op verschillende manieren mee omgegaan:

- Aanvragen die behandeld worden door de ODNZKG: aanvragen worden getoetst aan natuur. Indien er sprake is van een BeSI-rapport en evt. quickscan ecologie worden deze inhoudelijk beoordeeld en zo nodig wordt er aanvullend onderzoek geadviseerd. Eventueel al aanwezig aanvullend onderzoek wordt ook beoordeeld. Bij een enkelvoudige aanvraag wordt zo nodig verwezen naar de ODNHN voor een Omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit, bij een meervoudige aanvraag wordt om een Advies met instemming verzocht.
- Aanvragen die behandeld worden door Team vergunningen en ruimtelijk afwijkend zijn: aanvragen worden via team Ruimtelijke plannen en eventueel de WRA getoetst aan natuur. Indien er sprake is van een BeSI-rapport en/of quickscan wordt deze beoordeeld en zo nodig wordt er aanvullend onderzoek geadviseerd. Eventueel al aanwezig aanvullend onderzoek wordt ook beoordeeld. In de ‘evenwichtige toedeling van functies aan locaties’ (ETFAL) dienen onderzoeksresultaten, een eventuele aan te vragen Omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit en te nemen maatregelen ruimtelijk te passen in samenhang met de overige omgevingsaspecten. Bij een enkelvoudige aanvraag voor realisatie wordt zo nodig verwezen

¹⁰ <https://www.bij12.nl/onderwerp/natuurinformatie/applicaties-en-databanken/beschermde-soortenindicator-besi/>

naar de ODNHN voor een Omgevingsvergunning flora- en fauna activiteit, bij een meervoudige aanvraag dient om een Advies met instemming te worden verzocht.

- Aanvragen die behandeld worden door Team vergunningen en niet ruimtelijk afwijkend zijn: Indien er geen BeSI-rapport aanwezig is vindt er geen check plaats of deze wel van toepassing is. Indien een BeSI-rapport aanwezig is wordt deze niet inhoudelijk beoordeeld. Er vindt geen advisering plaats op het moeten uitvoeren van een quickscan en eventueel aanvullend onderzoek. In de besluitteksten is een gestandaardiseerd voorschrift opgenomen die de aanvrager wijst op de natuurwetgeving.

In het laatste geval voldoen wij niet aan onze informatieplicht, omdat er geen signalering en beoordeling plaatsvindt. Als we de SMP-methodiek niet gaan hanteren, ligt er daarmee ook in de huidige situatie een vraagstuk ten aanzien van het uitvoeren van onze wettelijke taken.

Lijn NVI

Na-isolatiwerkzaamheden zijn doorgaans niet vergunningplichtig en komen dan ook niet langs het vergunningenloket. Het melden van het gebruik van de ruimte die de Lijn NVI biedt verloopt via het isolatiebedrijf en de meldings-app. Er is daarmee ook geen sprake van een actieve informatieplicht vanuit een vergunningsproces. Communicatie over de Lijn NVI is wel wenselijk vanuit de opgaven van energietransitie, maar dit valt niet onder de wettelijke informatieplicht zoals hiervoor beschreven.

SMP-methodiek

Indien een SMP is opgesteld en een GGO is verkregen, is de informatieplicht ongewijzigd. Het verschil is dat er geen inhoudelijke beoordeling van aanvragen aan de natuurwetgeving meer hoeft plaats te vinden voor die activiteiten en soorten die onder de GGO vallen. In plaats van een inhoudelijke beoordeling volstaat dan een check op aansluiting binnen de GGO, het verlenen van toestemming om de GGO te mogen gebruiken en het delen van de maatregelen die conform voorschriften moeten worden getroffen. Daarmee wordt het proces rondom natuuradviesing naar verwachting versimpeld. Daarbij dient wel de kanttekening te worden geplaatst dat het SMP alleen kan zien op het bebouwd gebied en specifieke soorten. Beschermde soorten zoals 'grondgebonden zoogdieren' (waaronder wezels) vallen dus niet onder een SMP. Er zullen daarmee ook aanvragen zijn die gebruik kunnen maken van de GGO en alsnog voor andere soorten onderzoek moeten uitvoeren.

3.1.4 Personele inzet Lijn NVI

Voor het uitwerken van de Lijn NVI, het realiseren van de compensatiemaatregelen en het eventuele toekomstige onderhoud van voorzieningen is ambtelijke inzet nodig vanuit verschillende clusters. In tabel 3.1 wordt inhoudelijk weergegeven waar die inzet uit zou bestaan, zowel in de uitwerkings- en uitvoeringsfase als de gebruiksfase (van de compensatiemaatregelen). In tabel 3.2 wordt vervolgens een ureninschatting per cluster gegeven.

Tabel 3.1 Inhoudelijke betrokkenheid van de verschillende clusters bij het toepassen van de Lijn NVI.

Cluster	Uitwerkings- en uitvoeringsfase	Gebruiksfase
RED	RED ruimtelijke plannen en energietransitie stellen een uitwerkingsplan voor de compensatiemaatregelen op. Per kern wordt een uitvoeringsplan gemaakt, waar nodig/wenselijk in samenwerking met G&V, G&R en/of communicatie.	Er dient verantwoording plaats te vinden voor de subsidie voor voorzieningen (zie 3.2.1).
B&O	In principe niet betrokken omdat voorzieningen in of op gebouwen moeten worden gerealiseerd, tenzij er groen wordt aangetast bij uitvoering.	Niet van toepassing.
G&V	G&V assetmanagers en technisch beheerders worden geraadpleegd voor de uitvoeringsplannen per kern.	Onderhoud voorzieningen via meerjarenplanning (indien van toepassing).
Veiligheid	Eventueel incidenteel betrokken om te controleren of er mogelijk toch sprake is van een vergunningplicht voor de realisatie van voorzieningen.	Niet van toepassing.
FM (ICT)	Niet van toepassing: de meldings-app is landelijk uitgerold.	Niet van toepassing.

G&R	Samenwerking in de uit te werken uitvoeringsplannen per kern. Hierbij is sprake van twee potentiële sporen: <ul style="list-style-type: none"> - Informeren inwoners over het uitvoeringsplan, bijv. via dorpsraden. - Indien noodzakelijk: het betrekken van inwoners om alternatieve locaties voor voorzieningen te vinden. 	Niet van toepassing.
CEB	Informatie over de Lijn NVI en de uitvoeringsplannen delen via publicaties InforMeer en de gemeentelijke website.	Niet van toepassing.

Tabel 3.2 Indicatie van de inzet (uren) van de verschillende clusters bij het toepassen van de Lijn NVI.

Cluster	Uitwerkings- en uitvoeringsfase	Gebruiksfase		
RED	Uitwerkingsplan (RP, ecologie): <ul style="list-style-type: none"> - Veldrondes - Uitwerking Uitwerkingsplan (ET): <ul style="list-style-type: none"> - Uitwerking Uitvoeringsplannen, 17 stuks: <ul style="list-style-type: none"> - Uitwerking (RP ecologie) - Afstemming G&V (RP ecologie en ET) Subsidieaanvragen en -verantwoording	56	56	8
B&O		-	-	-
G&V	Uitvoeringsplannen, 17 stuks: <ul style="list-style-type: none"> - Afstemming gemeentelijk vastgoed 	68		
Veiligheid		-	-	-
FM (ICT)		-	-	-
G&R	Afstemming met inwoners	68		-
CEB	Communicatie over de Lijn NVI via de gemeentelijke kanalen	8		-

Er is nog niet gesproken met clusters FM, G&R en Communicatie.

Cluster G&V werkt niet met IOS en kunnen daarmee worden aangehaakt zonder interne offerte en facturering. Het beschikbaar aantal uur is daarmee echter niet onbeperkt en dient dan ook geaccordeerd te worden. Indien de werkzaamheden meer tijd vragen dan ingeschat dient dit te worden goedgekeurd via de portefeuillehouders.

Voor de inzet van RED geldt dat de inzet financieel mogelijk is vanuit de bestaande taken (geen IOS noodzakelijk). Qua bezetting betekent de inzet van RP ecologie op de Lijn NVI dat er minder beschikbaarheid is voor bestaande adviestaken. Dit vraagt om prioritering – waarbij bepaalde taken voorlopig niet worden opgepakt.

3.1.5 Personele inzet SMP

Voor het uitwerken van de SMP-methodiek, het realiseren en het toekomstig onderhouden van de compensatievoorzieningen, de monitoring en rapportage is ambtelijke inzet nodig vanuit verschillende clusters. Daarnaast zou de ONDZKG een deel van de werkzaamheden van cluster Veiligheid op kunnen pakken, zoals in de huidige situatie ook het geval is. In tabel 3.3 wordt inhoudelijk weergegeven waar die inzet uit zou bestaan, zowel in de uitwerkings- en uitvoeringsfase van het SMP als de gebruiksfase (van de GGO).

Tabel 3.3 Inhoudelijke betrokkenheid van de verschillende clusters/partners bij het toepassen van de SMP-methodiek.

	Uitwerking- en uitvoeringsfase	Gebruiksfase
RED	Uitvoeren Europese Aanbestedingsprocedure voor SMP. (Begeleiding) opstellen SMP en aanvraag GGO.	(Begeleiding) monitoring, informatie
B&O	Met de assetmanager groen en gebiedsbeheerders wordt afgestemd over voorzieningen en groenstructuren, op te nemen in en voortkomend uit het SMP en de GGO.	Onderhoud voorzieningen in de openbare ruimte, financiële dekking aanvragen via voorjaarsbegroting. Onderhoud relevante groenstructuren.
G&V	Met G&V assetmanagers en technisch beheerders wordt afgestemd over voorzieningen in/aan gebouwen, op te nemen in en voortkomend uit het SMP en de GGO	Onderhoud voorzieningen via meerjarenplanning (indien van toepassing).
Veiligheid/ODNZKG	Eventueel incidenteel betrokken om te controleren of er mogelijk toch sprake is van een vergunningplicht voor de realisatie van voorzieningen	Afhandelen van aanvragen om gebruik te maken van de GGO. Adviseren over natuurwetgeving indien de GGO niet van toepassing is.
FM (ICT)	Eventuele voorbereiding gebruiksfase.	Eventueel het inrichten en onderhouden van een meldingsapplicatie/webformulier om gebruik te maken van de GGO, al dan niet gekoppeld aan het OLO. ¹¹
G&R	Samenwerking in de uitwerking van het SMP. Hierbij is sprake van twee potentiële sporen: <ul style="list-style-type: none"> - Informeren inwoners over het SMP, bijv. via dorpsraden. - Indien noodzakelijk: het betrekken van inwoners om alternatieve locaties voor voorzieningen te vinden. 	Niet van toepassing.
CEB	Informatie over het SMP delen via publicaties InforMeer, de gemeentelijke website en het Energieloket Haarlemmermeer.	Informatie over het SMP delen via de gemeentelijke website en het Energieloket Haarlemmermeer.

Omdat de SMP-methodiek nog relatief nieuw is, is er nog weinig ervaring met de belasting voor het ambtelijk apparaat. Wij kunnen ons baseren op twee bronnen:

- In Provincie Utrecht wordt de inzet op het SMP ná invoering geschat op 0,6 Fte per 20.000 inwoners. Geëxtrapoleerd naar onze gemeente zouden we rekening moeten houden met 4,8 Fte, verspreid over de Uitvoeringstaken zoals weergegeven in tabel 3.x. Let wel, uitgezonderd Amersfoort en de stad Utrecht zijn de gemeentes in Utrecht aanzienlijk kleiner. De vraag is of het aantal Fte lineair toeneemt met het aantal inwoners, of dat de benodigde capaciteit op gegeven moment afvlakt. Ook is daarbij niet duidelijk hoe de verdeling er uitziet per cluster én in hoeverre voorgaande werkzaamheden zoals natuuradvisering per initiatief niet meer worden uitgevoerd – en dus verrekend zouden moeten worden met de 0,6 Fte per 20.000 inwoners.
- Thans de enige gemeente in Provincie Noord-Holland met een SMP en GGO is gemeente Heemskerk. Heemskerk was pilot-gemeente in onze provincie voor het SMP/de GGO. Daardoor moest het wiel worden

¹¹ In Utrecht wordt gewerkt met twee private registratiesystemen. Er wordt verkend of deze systemen in Provincie Noord-Holland kunnen worden aangekocht en breed beschikbaar kunnen worden gemaakt (mondelijke mededeling ODNHN).

uitgevonden, maar was er ook sprake van intensieve begeleiding door Provincie Noord-Holland en ODNHN. Ambtelijk werd het proces getrokken door 2 medewerkers (beleidsadviseurs Energietransitie en Natuur& Landschap), meldingen worden nu afgehandeld door de OD IJmond. De precieze inzet van de OD IJmond in relatie tot de meldingen is niet bekend: in de voorgaande situatie handelde de OD de volledige natuuradviesing al af voor gemeente Heemskerk en in de huidige situatie onder het SMP/de GGO is dat nog steeds het geval. Hier is geen specificatie voor opgenomen in de dienstverleningsovereenkomst (hierna: DVO) met de OD IJmond (mondelinge mededeling gemeente Heemskerk). Het is formeel ook nog niet duidelijk of hiermee extra inzet nodig is, of juist inzet wordt bespaard. Via de ODNHN is bekend geworden (mondelinge mededeling ODNHN) dat de OD IJmond heeft aangegeven meer capaciteit nodig te hebben als meer gemeentes binnen hun werkingsgebied met een SMP gaan werken. Heemskerk heeft daarbij nog geen 40.000 inwoners en bestaat uit één aangesloten kern. Het is daarom lastig te vergelijken, maar de eerste indicatie is dat er een toename in werklast ontstaat.

In tegenstelling tot de Lijn NVI is er voor de SMP-methodiek niet per cluster kwantitatief inzichtelijk te maken wat de verwachte urenbelasting zal zijn. Wel is duidelijk dat er een behoorlijke inspanning wordt gevraagd van RED zowel in de uitwerkings- en uitvoeringsfase als de gebruiksfase, en in mindere maar aanzienlijke mate van B&O en G&V. Voor Veiligheid zal vooral de gebruiksfase blijvend (extra) inzet vragen ten opzichte van de huidige situatie. Daarom gaan we daar nog verder op in:

- Voor de SMP-methodiek zal er naar verwachting extra inzet nodig zijn vanuit Team Vergunningen, ten opzichte van de huidige situatie waarbij er geen natuurtoetsing plaats vindt tenzij er sprake is van een ruimtelijke afwijking. Indien er geen SMP-methodiek wordt ingevoerd bestaat nog steeds het vraagstuk met betrekking tot onze informatieplicht. Indien er invulling wordt gegeven aan onze informatieplicht is ook een toename in werkzaamheden te verwachten, die mogelijk meer belastend is omdat er geen GGO beschikbaar is waar veel ruimtelijke ingrepen onder zullen vallen. Oftewel, ten opzichte van de huidige situatie is een uitbreiding van de urenbelasting te verwachten, maar ten opzichte van de wettelijke vereiste situatie kan er sprake zijn van een uitbreiding maar óók van een afname in belasting.
- De ODNZKG verzorgt in de huidige situatie al natuuradviesing voor onze gemeente, voor die aanvragen die door de ODNZKG worden behandeld. Dit was al het geval onder de WABO en is ook nu het geval onder de Ow (mondelinge mededeling voorgaande en huidige adviseur natuur ODNZKG). Er is dus al ruimte voor werkzaamheden met betrekking tot natuuradviesing onder de bestaande DVO. Daarmee zou het afhandelen van meldingen door de ODNZKG voor gebruik van een GGO (ten dele) onder de huidige DVO kunnen vallen.
- De DVO met de ODNZKG wordt jaarlijks door het college vastgesteld overeenkomstig de meerjarenbegroting die de raad vaststelt. Onduidelijk is of er extra werkzaamheden nodig zijn bij de ODNZKG indien we de SMP-methodiek gaan hanteren, maar de indicatie vanuit de OD IJmond wijst daar wel op. Het beleggen van een extra taak bij de OD kost geld en afhankelijk van de hoogte van de kosten moet worden bekeken of dit binnen de meerjarenbegroting past, of dat er extra geld moet worden aangevraagd bij de Voorjaarsrapportage. Het is afhankelijk van hoeveel uur er nodig is voor de uitvoering van een bepaalde taak. In de Meerjarenbegroting is voor 2025 gerekend op een bedrag van € 12.725.000, de bijdrage in de uitvoeringsovereenkomst is door de ODNZKG vastgesteld op €12.413.152. Er zit in 2025 daarmee nog iets ruimte tussen het begrote bedrag en de daadwerkelijke deelnemersbijdrage. Theoretisch gezien is het dus mogelijk om enkele extra taken bij de OD te beleggen zonder dat daarvoor extra budget moet worden gevraagd in de Voorjaarsrapportage. Daarbij een paar kanttekeningen:
  - Er zal goed moeten worden bekeken welk cluster eventuele meerkosten gaat betalen, daar zal op managementniveau over moeten worden gesproken.
  - Het jaar 2026 wordt gezien als ravijnjaar. Indien de bijdrage aan ODNZKG toeneemt zal dit bestuurlijk moeten worden afgestemd waarbij de risico's goed in kaart worden gebracht.
  - Of het praktisch ook haalbaar is hangt af van de eventueel extra benodigde capaciteit bij de OD. Die capaciteit is nu niet aanwezig.
- De huidige bezetting bij het Team Vergunningen biedt momenteel geen ruimte voor extra werkzaamheden.

3.2 Financiering

3.2.1 Lijn NVI

Benodigde investering voorzieningen

De compensatieopgave schrijft voor dat er in totaal 48 kraamverblijfplaatsen worden gerealiseerd voor de soorten gewone dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis en baardvleermuis. In een gezamenlijk initiatief van het ministerie van VRO, ministerie van LNV, IPO en VNG is het Handboek Gemeentelijke compensatieopgave

vleermuizen Korte termijn aanpak NVI¹² beschikbaar gesteld, waarin de toepasbaarheid van de verschillende voorzieningen per soort is uitgewerkt. Dit is samengevat in de tabel in bijlage 1. Hieruit blijkt dat er voor gewone dwergvleermuizen meerdere geschikte mogelijkheden zijn, maar dat de mogelijkheden voor de overige soorten beperkt zijn. Het is hierbij heel lastig om op voorhand, zonder uitgebreide verkenning van potentieel geschikt vastgoed, een prijsopgaaf te verbinden aan de voorzieningen anders dan inbouw- en opbouwkasten. Het geschikt maken van een zolder bijvoorbeeld kan heel goedkoop zijn, door een stootvoeg open te maken naar een reeds geschikte zolder. Als er echter geen geschikte daken en/of vrije zolders beschikbaar zijn, moeten er kunstmatige voorzieningen worden getroffen die door de uren voor realisatie veel kostbaarder zullen zijn. Dit is maatwerk per geval en locatie.

Om een beeld te kunnen krijgen van de kosten is een prijsindicatie opgevraagd bij een grote leverancier van vleermuisvoorzieningen. De kosten¹³ voor een inbouwkast voor gewone dwergvleermuis worden geïndiceerd op circa €1250,-, inclusief montage. Opbouwkasten bedragen € 500,- (gewone dwergvleermuis) tot € 1800,- (laatvlieger). Hierbij wordt uitgegaan van locaties die met een autohoogwerker bereikbaar zijn; locaties die moeilijker te bereiken zijn zullen duurder uitvallen omdat er extra materieel nodig zal zijn. Ook wordt er uitgegaan van halfsteens metselwerk met luchtspouw; andere constructie omstandigheden kunnen ook een meerprijs opleveren en/of een externe aannemer noodzaken. Ervaringen in andere gemeentes liepen op tot € 3000,- per voorziening (mondellinge mededeling via het regionale ecologenoverleg).

De mogelijkheid van vleermuistorens valt redelijkerwijs op voorhand af. Hierbij moet uitgegaan worden van een aanschafprijs van ca. €40.000 (mondellinge prijsindicatie leveranciers), terwijl de effectiviteit nog niet is vastgesteld en enkel als kansrijk wordt aangemerkt.

Omdat we nog geen uitwerking van de compensatieopgave hebben opgesteld en er onzekerheden zijn die kosten verhogend (of verlagend!) kunnen zijn, brengen we in tabel 3.1 een aantal scenario's in beeld.

Tabel 3.1 *Indicatie van de kosten voor de compensatieopgave van de Lijn NVI*

	Type en # kasten	Prijs per kast ¹	Kosten	Totale kosten
Scenario 1	25 opbouwkasten gewone dwergvleermuis	€ 500	€ 12.500	€ 53.900
	23 opbouwkasten laatvlieger/ baardvleermuis/gewone grootoorvleermuis	€1800	€ 41.400	
Scenario 2	25 inbouwkasten gewone dwergvleermuis	€ 1250	€ 31.250	€ 72.650
	23 opbouwkasten laatvlieger/ baardvleermuis/gewone grootoorvleermuis	€ 1800	€ 41.400	
Scenario 3	25 inbouwkasten gewone dwergvleermuis	€ 1250,-	€ 31.250	~€ 100.250
	23 alternatieve voorzieningen laatvlieger/ baardvleermuis/gewone grootoorvleermuis	~€ 3.000,-	~€ 69.000	

¹ inclusief levering kast, montage, inclusief BTW. Uitgaande van een geschikte in- of opbouwmuur. Meerkosten kunnen ontstaan door extra benodigd materieel, prijswijzigingen en onvoorzien omstandigheden. Kosten komen mogelijk ook lager uit door staffelkorting/combinatie van werkzaamheden.

Voor alle scenario's geldt dat het aantal bronnen voor de genoemde prijzen zeer beperkt is. Het betreft geenszins een volledig marktonderzoek. De scenario's moeten dan ook worden gezien als een indicatie voor de bandbreedte waarbinnen de kosten naar verwachting zullen vallen.

Benodigde investering personele inzet

Zie 3.1.4. Er wordt van uit gegaan dat de ambtelijke inzet binnen de bestaande bezetting wordt opgepakt.

Beschikbare middelen

De volgende financiële middelen zijn beschikbaar (gesteld) (zie tabel 3.2).

¹² Beijjk, J. (2024). Handboek Gemeentelijke compensatieopgave vleermuizen Korte termijn aanpak NVI . Faunus Nature Creations, Borculo.

¹³ Afgerond, inclusief BTW.

Tabel 3.2 Indicatie van beschikbare middelen en budgetten voor de Lijn NVI.

	Beschikbaar bedrag	Doel budget
Subsidie 'Alternatieve Verblijfplaatsen Vleermuizen' ¹⁴	€ 176.925	Realisatie van verblijfplaatsen zoals de compensatiemaatregelen voor de Lijn NVI. De subsidie mag ook worden ingezet voor verblijfplaatsen die nodig zijn vanuit het SMP en de GGO.
Reservering uit de SPUK Lokale Aanpak Isolatie voor compensatieopgave vleermuiskasten ¹⁵	€ 50.000	Realisatie van de compensatiemaatregelen voor de Lijn NVI.
Milieubudget 2025 Team ruimtelijke plannen	€ 67.200 ¹⁶	Realisatie van verblijfplaatsen zoals de compensatiemaatregelen voor de Lijn NVI.
Totaal	€ 291.125	

Opgeteld is een budget beschikbaar van €291.125, terwijl de kosten binnen een bandbreedte van € 53.900- € 100.250 worden geïndiceerd. Zelfs uitgaande van € 3000,- per voorziening zoals hiervoor genoemd zou met een kostprijs van € 144.000 nog ruim binnen de maximaal beschikbare middelen vallen. Daarbij wel de kanttekening dat zowel de subsidie voor Alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen als het milieubudget van Team ruimtelijke plannen een breder doel kennen. Voor de Lijn NVI zijn daarmee voldoende middelen beschikbaar binnen bestaande financieringsstromen en budgetten.

3.2.2 SMP

Benodigde investering opstellen SMP, aanvraag GGO

Om een inschatting te kunnen maken van de kosten van een SMP voor onze gemeente is een marktconsultatie uitgezet in augustus 2024 (zie tabel 3.3).

Tabel 3.3 Resultaten van de marktconsultatie. De berekening van de totaalprijs is uitgaande van ca. 5100 ha bebouwde kom (overschatting). Hierin zijn nog geen kosten meegenomen voor monitoring, noch de kosten voor interne/externe begeleiding, mitigerende maatregelen etc.

Organisatie	Prijs per ha	Prijs voor SMP/verslaglegging	Prijs totaal
LNH/Natuurlijke Zaken	300	100.000	1,6 mln
Arcadis	geen opgave	100.000	Onbekend. Hebben alleen voor het opstellen van een SMP een prijsindicatie gegeven en niet voor het ecologisch onderzoek .
IDDS	geen antwoord ("moeilijk in te schatten vanwege de omvang")		
RPS advies	950-1300	inbegrepen	4,9-6,7 mln

Arcadis heeft mondeling aangegeven een kostprijs van € 600.000-700.000 te verwachten voor het opstellen van een SMP, maar heeft hier geen verdere uitwerking van gegeven. De opgave van RPS advies zien wij als niet richtinggevend; een uitsplitsing van de kosten in relatie tot gebiedsgericht onderzoek laat zien dat een onderzoeksvlak van 18 hectare tussen de € 17.100-23.400 zou kosten. Dat is zelfs voor locatiegericht onderzoek veel te duur.

Uit de marktconsultatie is wel gebleken dat de spreiding van te verwachten kosten groot is, en is bevestigd dat de beschikbaarheid van ecologisch adviesbureaus beperkt is. In alle gevallen werd daarbij aangegeven dat een samenwerking tussen bureaus noodzakelijk is om het oppervlak van onze gemeente aan te kunnen. We gaan voor deze verkenning uit van de opgave van LNH/Natuurlijke Zaken, ook omdat dit in lijn is met de kosten die omliggende gemeentes hebben genoemd.

¹⁴ Alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Noord-Holland, subsidie - Provincie Noord-Holland

¹⁵ 11633000 bwn Subsidieregeling lokale aanpak isolatie d.d. 17-12-2024

¹⁶ Dit betreft het volledige budget. Hier moeten mogelijk ook andere milieu-gerelateerde zaken mee worden gefinancierd.

Benodigde investering monitoringscyclus

Er is nog geen indicatie te geven van de kosten voor het monitoren dat noodzakelijk is voor het gebruik van een GGO. Dit is sterk afhankelijk van de onderzoeksresultaten van het gebiedsgerichte onderzoek. Simpel gesteld: als er weinig verblijfplaatsen worden aangetroffen hoeft er weinig te worden gemitigeerd, wat de monitoringsopgave beperkt. Als er veel verblijfplaatsen worden aangetroffen geldt logischerwijs het tegenovergestelde. Vanuit andere gemeentes is mondeling meegedeeld dat rekening wordt gehouden met een bedrag gelijk aan het opstellen van het SMP. Een deel van deze kosten kunnen worden opgevangen door monitoring zelf uit te voeren door de ecologen van RED, eventueel ondersteund door het IB. Gezien de intensiteit van de monitoring conform de daarvoor gestelde protocollen is dit alleen mogelijk voor gierwaluw en huismussen; de monitoring voor vleermuizen vereist meer bezoeken, allen buiten de standaard werkdagtijden. Dit is op voorhand niet verenigbaar met de reguliere werkzaamheden binnen RED.

Monitoring zal daarom moeten worden aangevraagd via de Voorjaarsrapportage. Omdat een GGO op zijn vroegst in 2027 zal zijn verkregen (vanwege het benodigde onderzoek voor het SMP dat op zijn vroegst in 2026 kan plaatsvinden), zal dit in ieder geval ná het ravijnjaar zijn.

Benodigde investering voorzieningen

Omdat er nog geen zicht is op de aangetroffen aantallen van gebouwbewonende soorten, is er geen goede inschatting te maken van het benodigde aantal voorzieningen. De SMP-methodiek ziet er echter op dat gebruikers van de GGO ook maatregelen treffen. Bovenop de taakstelling van de Lijn NVI zal er naar verwachting beperkte grootschalige voorzieningen voor vleermuizen nodig zijn waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Vanuit de Lijn NVI wordt namelijk al uitgegaan van minimaal 1 kraamverblijfplaats voor gewone dwergvleermuis en laatvlieger per kern; de kans dat er in de kleine kernen meer dan 1-2 kraamverblijfplaatsen aanwezig zijn in de huidige situatie is klein. Daarmee zal de aanvullende compensatieopgave vanuit het SMP/de GGO naar verwachting beperkt zijn.

Benodigde investering personele inzet

Zie 3.1.5. Verwacht wordt dat de benodigde personele inzet vanuit RED en Veiligheid niet binnen de bestaande formatie kan worden opgelost. Uitgaande van de ervaringen in Heemskerk en Provincie Utrecht gaan wij ervan uit dat bij RED energietransitie en RED ruimtelijke plannen 1 Fte moet worden vrijgemaakt van andere taken dan wel inhuur noodzakelijk is voor de begeleiding/totstandkoming van het SMP. Daarnaast wordt verwacht dat de uitvoeringstaken bij de ODNZKG deels binnen de bestaande DVO zullen passen, maar bij Team vergunningen er structureel uitbreiding nodig is van ~1 Fte voor de uitvoering van de natuurtoetsing. Dit laatste is ook het geval als de SMP-methodiek niet wordt toegepast maar er wel voldaan wordt aan de informatieplicht. De structurele uitbreiding moet worden aangevraagd via de Voorjaarsrapportage.

Beschikbare middelen

De beschikbare middelen zijn weergegeven in tabel 3.4.

Een samenwerking – zowel in praktisch als financieel opzicht – kan worden gezocht met woningbouwverenigingen. Ymere bijvoorbeeld is bezig met de verduurzaming van hun woningvoorraad. Daarvoor wordt locatiegericht onderzoek uitgevoerd en vergunning aangevraagd. Ontheffingen (nog onder de Wnb) zijn verleend onder andere in Lisserbroek, Rijsenhout en Hoofddorp. Dit is een tijdrovend en kostbaar proces. Een samenwerking in een SMP en GGO zou wederzijds voordelen kunnen opleveren. Omdat er nog geen beslissing is genomen over het toepassen van de SMP-methodiek is er nog geen overleg gevoerd met woningbouwverenigingen.

Opgeteld is een budget beschikbaar in een bandbreedte van € 1,12 miljoen - €2,48 miljoen. Daarmee is het uitvoeren van het gebiedsgericht onderzoek en het opstellen van een SMP mogelijk binnen beschikbare middelen. Daarbij wel de kanttekening dat zowel de subsidie voor Alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen als het milieubudget van Team ruimtelijke plannen een breder doel kennen.

Tabel 3.4 Indicatie van beschikbare middelen en budgetten voor de SMP-methodiek

	Beschikbaar bedrag	Doel budget
Subsidie 'Versnelling natuurinclusief isoleren Noord-Holland 2024'	€ 465.409	Uitvoeren gebiedsgericht ecologisch onderzoek, opstellen SMP, monitoring van een SMP
Tranche 2 SPUK Lokale Aanpak Isolatie ¹⁷	10% € 340.000 25% € 850.000 50% € 1.700.000	Het budget is bedoeld voor de Lokale Aanpak Isolatie maar mag daarbij ook worden gebruikt voor de totstandkoming van het SMP/GGO.
Milieubudget 2025 Team ruimtelijke plannen	€ 67.200 ¹⁸	Totstandkoming SMP/GGO.
Milieubudget 2026 Team ruimtelijke plannen	€ 67.200 ¹⁹	Totstandkoming SMP/GGO.
Subsidie 'Alternatieve Verblijfplaatsen Vleermuizen' ²⁰	€ 176.925	Realisatie van verblijfplaatsen zoals de compensatiemaatregelen voor de Lijn NVI. De subsidie mag ook worden ingezet voor verblijfplaatsen die nodig zijn vanuit het SMP en de GGO.
Samenwerking Woningbouwverenigingen	Onbekend	Totstandkoming SMP/GGO.

Samenvatting middelen

- Het uitvoeren van het gebiedsgericht onderzoek, het opstellen van een SMP en het realiseren van benodigde compensatiemaatregelen is mogelijk binnen beschikbare middelen. Hier dienen de budgethouders dan wel mee in te stemmen. Een belangrijke afweging is hierbij, of/in welke mate de SPUK Lokale Aanpak Isolatie hiervoor wordt ingezet.
- De personele inzet, zowel in de uitwerking- en uitvoeringsfase als de gebruiksfase kan niet binnen beschikbare middelen. Hier moet financiering voor worden aangevraagd via de Voorjaarsrapportage.
- Voor monitoring moet op termijn structurele financiering worden aangevraagd via de Voorjaarsrapportage.

3.3 Juridische grondslag en risico

3.3.1 Lijn NVI

Juridische grondslag Lijn NVI

Kortgezegd is er geen juridische grondslag voor de Lijn NVI. Het uitvoeren van isolatiemaatregelen waarbij mogelijk verblijfplaatsen en individuen van beschermde diersoorten kunnen worden geschaad, zonder benodigde vergunning, is juridisch incorrect. Hierover lijkt een brede overeenstemming te bestaan tussen ecologisch adviseurs en de ODNHN. De Lijn NVI zou worden bekrachtigd in een Gedragscode, maar daar is ten tijde van deze rapportage nog geen duidelijkheid over. Daarmee bestaat de kans dat voorzieningen die we treffen niet meer kunnen ingezet voor de Lijn NVI, als de Lijn NVI wordt ingetrokken. De voorzieningen die we reeds getroffen hebben kunnen we vervolgens alsnog wel inzetten voor de compensatieopgave van het SMP, indien we de SMP-methodiek gaan hanteren.

Per definitie is de realisatie van compensatie voorzieningen wenselijk vanuit het oogpunt van biodiversiteit, omdat bekend is dát er verblijfplaatsen geschaad worden bij na-isolatie en ruimtelijke ingrepen. Daarmee is het ook bij het intrekken van de Lijn NVI en het niet toepassen van de SMP-methodiek wenselijk om voorzieningen te treffen voor de instandhouding van beschermde fauna. Daarmee is er per definitie geen sprake van een onnodige investering, ook als het oorspronkelijke doel (korte termijn oplossing voor na-isolatie) niet wordt behaald.

¹⁷ Tranche 2 van de SPUK LAI bedraagt € 3,4 miljoen. Het college mag besluiten dit in te zetten voor een SMP. Afhankelijk van het percentage komt het

¹⁸ Dit betreft het volledige budget. Hier moeten mogelijk ook andere milieu-gerelateerde zaken mee worden gefinancierd. Tevens wordt een deel mogelijk voor de Lijn NVI benut.

¹⁹ Dit betreft het volledige budget. Hier moeten mogelijk ook andere milieu-gerelateerde zaken mee worden gefinancierd.

²⁰ Alternatieve verblijfplaatsen vleermuizen Noord-Holland, subsidie - Provincie Noord-Holland

Juridische afdwingbaarheid gemeentelijke compensatieopgave Lijn NVI

Tot 27 november 2024 waren wij in de veronderstelling dat gebruik van de Lijn NVI pas mogelijk was in een gemeente, als de gemeente melden via de app had "vrijgegeven". Op 27 november 2024 zijn wij per mail door de ODNHN geïnformeerd dat zij van mening zijn dat:

- Gebruik van de Lijn NVI en de meldingsapp al mogelijk is sinds de app beschikbaar is gemaakt;
- Gemeentes verplicht zijn de compensatieopgave uit te voeren, omdat met de Kamerbrief het natuurvriendelijk isoleren volgens de Landelijke aanpak van toepassing is verklaard.

Dat zou betekenen dat bij het niet behalen van de compensatieopgave er mogelijk handhavend wordt opgetreden. Een wettelijke plicht kan echter nooit voortvloeien uit een kamerbrief of uit afspraken tussen rijk, VNG en IPO. Het is daarmee onduidelijk wie er in dat geval juridisch verantwoordelijk is: de woningeigenaar, het isolatiebedrijf of de gemeente.

Hoe dan ook ligt er wel een bestuurlijke/beleidsmatige afspraak, die niet lichtvaardig moet worden beschouwd, omdat er reeds gebruik kan worden gemaakt van de Lijn NVI binnen onze gemeente. Hier hebben wij geen invloed op. Indien er wordt besloten om de Lijn NVI uit te voeren, kan de deadline van 80% van de maatregelen vóór februari 2025 niet meer worden gehaald. Wel kan er alvast worden gestart met de uitwerking en is naar verwachting gedogen mogelijk, aangezien er dan zicht is op conformering aan de gestelde vereisten.

3.3.2 SMP

Er zijn nog geen uitspraken bekend, waarbij een rechter heeft geoordeeld dat de methode van natuurvriendelijk isoleren niet in strijd is met de zorgplicht van artikel 11.27 Bal. Ook is onzeker of het opstellen van een SMP voldoende zekerheid biedt om te voldoen aan de zorgplicht in de Omgevingswet. Er is dus geen zekerheid dat, indien aangevochten, de SMP-methodiek inhoudelijk de toets van de rechter kan doorstaan. Daarbij komt de vraag of er een juridische grondslag bestaat voor een GGO voor een flora- en fauna-activiteit die door een gemeente kan worden aangevraagd.

Tot 1 januari 2024 gold de Wnb. Op grond van artikel 3.8, lid 5 werden door een aantal provincies gebiedsgerichte *ontheffingen* verleend als voldaan werd aan een aantal voorwaarden. Ter onderbouwing van zo'n aanvraag konden gemeente een SMP opstellen waarbij in één keer voor een gebied of de gehele gemeente ecologisch onderzoek werd gedaan. Hierbij nemen ze maatregelen ter bescherming van aanwezige diersoorten. Individueel ecologisch onderzoek per woning zou dan niet meer nodig zijn. Een SMP was daarmee een instrument dat diende als ecologische onderbouwing bij een te verlenen gebiedsgerichte/generieke ontheffing in het kader van de Wnb.

Vanaf 1 januari 2024 geldt de Ow. De Wnb is vervallen en in de Ow opgegaan. Het instrument 'ontheffing' als bedoeld in de Wnb is vervallen en vervangen door 'omgevingsvergunning'. Ontheffingen voor een activiteit die zijn verleend vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet worden van rechtswege een omgevingsvergunning bij de inwerkingtreding, als de activiteit onder de Omgevingswet vergunningplichtig is.

Een omgevingsvergunning is een zaakgebonden vergunning. De vergunninghouder is degene die de betreffende activiteit verricht. Je kunt daarbij denken aan een eigenaar of een opdrachtgever (artikel 5.37, eerste lid Ow).

Via de SMP-methodiek wordt aangenomen dat het mogelijk is om als gemeente een gebiedsgerichte omgevingsvergunning aan te vragen op basis van een SMP. De vraag is of dat het geval is: zo lang een gemeente als aanvrager niet zelf de activiteiten verricht of daartoe opdracht geeft, lijkt een 'gebiedsgerichte' omgevingsvergunning niet in overeenstemming te zijn met de Ow (en waarschijnlijk ook al niet met de Wnb). Ter verduidelijking: niet alleen particulieren, maar ook vve's en woningcorporaties of bedrijven die in hun opdracht werken kunnen een omgevingsvergunning aanvragen en daaraan eventueel een - relevant, goed en actueel - SMP ten grondslag leggen. Een gemeente kan echter juridisch zelf geen aanvrager van een omgevingsvergunning zijn zolang zij zelf geen flora en fauna-activiteiten uitvoert of laat uitvoeren. Daarmee lijkt er geen juridische grondslag te zijn voor een door een gemeente aangevraagde en toegepaste GGO.

Worst-case zouden de investeringen ten aanzien van een SMP teniet kunnen worden gedaan, als er geen onherroepelijke GGO kan worden verkregen. Wij schatten het juridisch afbreukrisico echter klein in. De systematiek van op voorhand overcompenseren is naar verwachting gunstiger voor de staat van instandhouding van gebouwde soorten dan de huidige vergunningssystematiek, waarvan bekend is dat er veel handelingen worden verricht zonder de benodigde toetsing en eventueel benodigde vergunning. Een SMP en GGO bieden daarmee meer borging van natuurfuncties dan de huidige individuele onderzoeks- en vergunningssystematiek. Daarmee is de SMP-methodiek naar verwachting ook te prefereren bij natuurbelangenorganisaties. Er zijn geen procedures bekend tegen de GGO's in Provincie Utrecht. Ook als de SMP-methodiek juridisch discutabel is, is het risico dat een GGO wordt aangevochten daarmee naar verwachting klein.

4. Conclusies en advies

4.1 Lijn NVI

1.1.7 Conclusies Lijn NVI

Uit de opgehaalde informatie komt het beeld naar voren dat het wel/niet uitvoeren van de Lijn NVI weinig gemeentelijke keuzevrijheid kent, maar ook geen (onoverkomelijke) bezwaren kent:

- De ODNHN communiceert dat gemeentes gehouden zijn aan de compensatiemaatregelen. Hoewel een dergelijke verplichting niet juridisch herleidbaar is, is het wel zwaarwegend dat vanuit het ministerie een korte termijn aanpak mogelijk is gemaakt gesteund door IPO en VNG.
- In de gemeente wordt geïsoleerd (ambtelijke waarnemingen) en is in een enkel geval ook al gebruik gemaakt van de meldingsapp.
- Indien de Lijn NVI komt te vervallen of anderszins niet meer van toepassing is, is de investering in faunavoorzieningen nooit overbodig. Er worden tenslotte allerlei werkzaamheden uitgevoerd aan gebouwen in onze gemeente, waarvan een groot deel bouwvergunningvrij waardoor vleermuizen kunnen worden geschaad. Voor het behoud van de populaties vleermuizen in onze gemeente is het aanbrengen van voorzieningen dan ook per definitie zeer wenselijk.
- Er hoeft naar verwachting geen financiering te worden aangevraagd, omdat de benodigde voorzieningen kunnen worden gedekt uit de subsidieregeling 'Alternatieve Verblijfplaatsen Vleermuizen' van de Provincie Noord-Holland en SPUK Lokale Aanpak Isolatie, waarvan € 50.000 gereserveerd is voor de compensatieopgave, eventueel aangevuld met het Milieubudget van Ruimtelijke Plannen.
- Realisatie van de voorzieningen vereist naar verwachting geen Omgevingsvergunning.
- Er is voldoende informatie over onderhoud en sloop van het gemeentelijk vastgoed bekend om duurzame compensatielocaties vast te kunnen stellen dan wel uit te sluiten.
- Het plannen en uitvoeren van de vereiste compensatie kan naar verwachting met bestaande ambtelijke bezetting worden opgepakt. Hiervoor hoeven geen extra Fte te worden gereserveerd.
  - De ureninzet voor RED is fors. Het doel van de Lijn NVI (vlottrekken na-isolatie en behoud biodiversiteit) past echter binnen de huidige beleidstaken. Dat er vervolgens onvoldoende ruimte is voor andere taken is een capaciteits- en prioriteringsvraagstuk in het algemeen.
- Indien er niet wordt gekozen voor het toepassen van de SMP-methodiek, kan met de Lijn NVI in ieder geval een klein deel van de isolatieopgave worden vormgegeven.

1.1.8 Advies Lijn NVI

Op basis van de conclusies wordt het college geïnformeerd dat wij de Lijn NVI toe gaan passen, en;

- In Q2/Q3 2025 een uitwerkingsplan wordt opgesteld (RED, ecologie). Deze is noodzakelijk om de subsidie voor alternatieve verblijfplaatsen te verkrijgen;
- Op basis van het uitwerkingsplan, uitvoeringsplannen voor de 17 verschillende kernen op worden gesteld in samenwerking met G&V, G&R en CEB;
- Daar in samenspraak met RED, team energietransitie prioritering in wordt aangebracht.

4.2 SMP

4.2.1 Conclusies SMP-methodiek

Ten aanzien van het toepassen van de SMP-methodiek is er geen eenvoudige conclusie te trekken. De voordelen zijn evident, maar de investeringen in tijd en financiën groot. Ongeacht de voordelen moet het ook uitvoerbaar zijn, zowel praktisch als financieel. Daarnaast kan er een verschillend gewicht worden toebedeeld aan belangen die al dan niet gediend worden. De voor- en nadelen plus algemene overwegingen worden hieronder samen gevat:

Voordelen:

- Subsidies voor na-isolatiemaatregelen kunnen worden verstrekt zonder voorbehoud. Na-isolatiemaatregelen kunnen worden uitgevoerd, zonder onderzoeks- en vergunningslast voor onze inwoners.
- Hoewel het als nadelig kan worden gezien als een (aanzienlijk) deel van de SPUK Lokale Aanpak Isolatie wordt ingezet voor een SMP in plaats van direct voor na-isolatie, is het voordelig dat hiervan een bredere doelgroep kan profiteren: De subsidie vanuit de SPUK is gericht op een specifieke doelgroep, namelijk koopwoningen met een energielabel D t/m G en een WOZ-waarde van maximaal € 445.000. Het SMP kan echter worden ingezet voor iedere inwoner die maatregelen wil treffen, ook als zij buiten de voorwaarden van de subsidieregeling vallen. Ook geldt dat zonder SMP/GGO de SPUK gelden niet volledig of niet tijdig kunnen worden besteed.
- Het SMP kan ook worden gebruikt voor andere (natuur)vergunningplichtige activiteiten, zoals het plaatsen van dakkapellen en aan- en opbouwen. Een SMP is ook in te zetten voor woningbouw, voor zover het enkel soorten en locaties betreft die onder een SMP kunnen vallen. Dat zijn met name gebouwbewonende soorten in stedelijk gebied, oftewel, verdichtingslocaties.
- Het SMP kan gebruikt worden voor de invulling van onze informatieplicht.
- De SMP-methodiek waarborgt de instandhouding van populaties van beschermde fauna, wat de biodiversiteit te goede komt. Dit past binnen de doelstelling van de Natuurvisie 2040 om de biodiversiteit in onze gemeente te behouden en versterken. Een sterke biodiversiteit draagt bij aan een gunstige leefomgeving, een betere gezondheid, verhoogde waarde van vastgoed en verbetering van landbouw.
- Een koppeling kan worden gemaakt met het behoud en beheer van gemeentelijke groenstructuren.

Nadelen:

- Er moet tijdelijk extra bezetting worden ingehuurd voor de uitwerkings- en uitvoeringsfase van het SMP/de GGO.
- Er moet structureel extra bezetting beschikbaar komen voor de gebruiksfase van het SMP/de GGO.
- Er is mogelijk structureel extra bezetting nodig bij de ODNZKG.
- Ook als er een SMP en GGO beschikbaar is, is het mogelijk dat er aanvullend onderzoek nodig is bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs met een SMP en GGO worden onze inwoners niet volledig ontzorgd; een toetst aan de natuurwetgeving voor die soorten die niet onder het SMP vallen en mogelijk worden geschaad blijft nodig.
- Voorgaande betekent dat aanvragen in het kader van de informatieplicht nog altijd inhoudelijk moeten worden nagelopen of het SMP/de GGO volstaat in het kader van de natuurwetgeving.
- Een SMP en GGO zijn beperkt geldig, naar verwachting 10 jaar²¹. Afhankelijk van de intensiteit van de uitgevoerde monitoring zal na de geldigheidstermijn van de GGO een nieuw SMP moeten worden opgesteld/de SMP moeten worden geactualiseerd en een nieuwe GGO worden aangevraagd.

Algemeen:

- Bestuurlijk (landelijk) wordt verwacht dat gemeentes de SMP-methodiek hanteren. In Noord-Holland zijn de meeste gemeentes inmiddels bezig met (de voorbereidingen op) een SMP.

4.2.2 Advies SMP

Alle belangen wegend adviseren wij het college te besluiten om:

de SMP-methodiek toe te passen, en;

- Tijdelijk inhuur voor de begeleiding van de totstandkoming van het SMP te financieren vanuit de SPUK-middelen.
- De benodigde financiering voor het SMP – bovenop de beschikbare subsidie – aan te vragen via de voorjaarsrapportage dan wel (ten dele) te financieren vanuit de SPUK LAI.
- In Q2/Q3 2025 de richtlijn SMP-onderzoeksmethode Noord-Holland uit te werken voor onze gemeente.

²¹ Zie de GGO van Gemeente Heemskerk en WoonopMaat: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/prb-2024-14299.html>

- Z.s.m. te starten met de Europese aanbestedingsprocedure voor een SMP op basis op basis van de richtlijn SMP-onderzoeksmethode Noord-Holland²².
- Monitoring van huismus en gierzwaluw in Q2/Q3 waar mogelijk intern uit te laten voeren (RED, kleine kernen voorrang).

Daarbij een knip-moment te hanteren:

- Waarbij na het uitvoeren van het gebiedsgericht onderzoek en opstellen van het SMP wordt onderzocht wat de realisatie- en structurele kosten van de uitvoering van een GGO voor onze gemeente zijn (realisatie voorzieningen, structurele personele inzet en monitoring).
- Op basis van dit onderzoek een definitieve beslissing te nemen al dan niet een GGO aan te vragen.
- Voor de benodigde kosten een aanvraag te doen via de Voorjaarsrapportage.

22

https://www.odnhn.nl/Menu/Over_ons/Nieuws/2022/Provincie_Noord_Holland_en_OD_NHN_publiceren_de_Richtlijn_SMP_onderzoeksmethode_Noord_Holland

Bijlage 1.

Toepassing compensatieopgave kraamverblijfplaatsen Lijn NVI gemeente		Maatregelen handboek NVI compensatieopgave vleermuizen gemeente				
Maatregelen NVI Handboek		Kraamverblijfplaats gewone dwergvleermuis	Kraamverblijfplaats laatvlieger	Kraamverblijfplaatsen baardvleermuis	Kraamverblijfplaatsen gewone grootoorvleermuis	Toelichting categorisering
Spouw	Spouw toegankelijk maken bestaande bebouwing	kansrijk	kansrijk	-	experimenteel	Alleen toepasbaar als echt duidelijk is dat spouw niet al toegankelijk is.
	Spouw toegankelijk maken nieuwbouw (inclusief voorzetgevel)	kansrijk	kansrijk	-	experimenteel	Gezien deadline naar verwachting geen tijd om te wachten op nieuwbouwlocaties
	Deel vrijlaten van spouw bij na-isoleren	kansrijk	kansrijk	-	experimenteel	Alleen toepasbaar als echt duidelijk is dat spouw niet al toegankelijk is en er geïsoleerd gaat worden.
	Geschikt maken/ houden dilatatievoeg	kansrijk	kansrijk	-	kansrijk	Alleen toepasbaar als echt duidelijk is dat de voeg niet al toegankelijk is, toegang geeft tot de spouw.
	Inbouwvoorzieningen voor spouwmuur	effectief	experimenteel	experimenteel	experimenteel	Alleen toepasbaar als echt duidelijk is dat spouw niet al toegankelijk is.
HSB	Inbouwvoorziening HSB	effectief	experimenteel	experimenteel	experimenteel	Alleen toepasbaar als echt duidelijk is dat spouw niet al toegankelijk is.
	Externe gevelkasten	effectief	experimenteel	experimenteel	experimenteel	
	Gevelbekleding en boeiboord (inclusief voorzetgevel)	kansrijk/effectief	experimenteel/kansrijk	kansrijk	experimenteel	
Dak	Dakbeschot	kansrijk	kansrijk	-	experimenteel	Alleen toepasbaar als echt duidelijk is dat de ruimte niet al toegankelijk is.
	Dakrand	experimenteel	kansrijk	-	experimenteel	
	Op het dak	experimenteel	kansrijk	experimenteel	experimenteel	
	(Kerk)zolder	kansrijk	kansrijk	kansrijk	effectief	
Paalkast		kansrijk	experimenteel	experimenteel	experimenteel	
Vleermuistoren		kansrijk	-	-	kansrijk	Te duur.
MSRs		niet behandeld	niet behandeld	niet behandeld	niet behandeld	
	Aantal verblijfplaatsen	25	18	3	2	
	Conclusies effectieve maatregelen					
	Gewone dwergvleermuis:	interne en externe gevelkasten				
	Laatvlieger	voorzetgevel, dak voorzieningen.				
	Baardvleermuis:	gevelbekleding, (kerk)zolder				
	Gewone grootoorvleermuis	alleen zolders				

